ЕЎРАБЮЛЕТЭНЬ

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ВЫДАННЕ ПРАДСТАЎНІЦТВА ЕЎРАПЕЙСКАГА САЮЗА Ў БЕЛАРУСІ

САКАВІК 2013

3D: ДЕТИ ДЕЛАЮТ ДОБРО
благотворителем может быть каждый

This project is funded by the European Union

«Увага, усмешку!»
2,5 гады творчага пошуку

Эфектыўна працаваць, эканомна жыць:
фінансаванне энергаэфектыўных праектаў

ЗМЕСТ / CONTENTS

КАДРЫ МЕСЯЦА / PICTURES OF THE MONTH

3 **«Пагадненне дасягнута» / AGREEMENT REACHED**
During a summit in Brussels on 8 February, European Union leaders reached an agreement on the first ever cut to the EU's long-term budget.

ПАДЗЕЯ МЕСЯЦА /TOP STORY

4 **9 высноваў з Усходняга партнёрства / THE EASTERN PARTNERSHIP — NINE CONCLUSIONS**
On 18 February the Foreign Affairs Council took stock of the Eastern Partnership's latest developments.

ЦЫТАТЫ / QUOTATIONS

5 **Што гаварылі галоўныя еўрапейскія чыноўнікі / POINTS MADE: QUOTATIONS FROM TOP EUROPEAN UNION OFFICIALS**
Andrea VASSILIOU, the European Commissioner for Education, Culture, Multilingualism and Youth, on the launch of U-Multirank, a new university ranking system. Vice-President of the European Commission Viviane Reding on new measures to protect the euro against counterfeiting.

ЛІЧБЫ / BY THE NUMBERS

6 **€105 million for the Pompeii rescue project; 335 works in 37 European countries were nominated for the 2013 European Union Prize for Contemporary Architecture — Mies van der Rohe Award; €680 million awarded to 302 senior research leaders in 24 different countries across Europe in the European Research Council's Advanced Grant competition; 1,197,618 signatures collected by the European Citizens' Initiative for the Human Right to Water.**

ГАЛОПАМ ПА ЕЎРОПАХ / ACROSS EUROPE

8 **Европейский Союз едет к вам / LET'S MEET EUROPE ON WHEELS**
A report on a mobile information campaign launched by the Delegation of the European Union to Georgia as part of an EU-funded project called Let's Meet Europe.

10 **Разам супраць катастроф / TOGETHER AGAINST DISASTERS**
A report on PPRD East, an EU-funded programme designed to help prevent, prepare for and respond to man-made and natural disasters in Eastern Neighbourhood countries.

НАПРАМАК РУХУ / ON THE MOVE

12 **Эфектыўна працаваць, эканомна жыць / FOSTERING A HOME-GROWN ENERGY EFFICIENCY INDUSTRY**
A new EBRD programme in Belarus will provide local banks with up to USD 50 million to finance investments in energy efficiency and renewable energy through medium-sized industrial firms and small businesses.

ДОСВЕД / WORKING TOGETHER

14 **Всемирная сеть на службе у малого бизнеса / THE WORLD WIDE WEB AT THE SERVICE OF SMALL BUSINESS**
The EU-supported EgoPrise project is helping to create a system in which enterprises have access to all necessary information in electronic format and avoid administrative barriers.

16 **«Увага, усмешку!» / SAY CHEESE!**
How to create more favourable conditions for the development of photographic art and strengthen collaboration between photographers from Belarus, Armenia, Georgia, Azerbaijan, Ukraine and Moldova? A Belarusian foundation for international dialogue and cooperation «Interakcia», a participant of the Eastern Partnership project SAY CHEESE!, knows how.

СЛОЎНІК / DICTIONARY

18 **Еўражаргон: зразумей суседзяў / EUROJARGON: UNDERSTAND YOUR NEIGHBOURS**
People working for European institutions or EU publications sometimes use «Eurojargon»: words and expressions some of us have difficulty understanding. The Eurobulletin takes a look at some of them.

ДАСЯГНЕННІ / MILESTONES

19 **«3D: Дети Делают Добро!» / CHILDREN PHILANTHROPISTS**
At first glance, «3D: children doing good!» is an ordinary charity event. But the philanthropists in this unique initiative are not adults but children who themselves are orphans or children without parental care.

ПАРТРЭТ МЕСЯЦА / PORTRAIT OF THE MONTH

20 **Катерина Коврова / KATERINA KOVROVA**
Project coordinator of the Healthy Choice NGO and organiser of charity events.

22 ### ЕВРОМОЗАИКА / EUROMOSAIC

ЕЎРАБЮЛЕТЭНЬ
Інфармацыйнае выданне Прадстаўніцтва Еўрапейскага Саюза ў Беларусі

вул. Энгельса, 34А/2
220030 Мінск
Рэспубліка Беларусь
Тэлефон: +375 (17) 328 66 13
Факс: +375 (17) 289 12 81
Эл. пошта:
delegation-belarus@eeas.europa.eu
delegation-belarus-press@eeas.europa.eu
(Press & Information)
http://eeas.europa.eu/delegations/belarus

«Еўрабюлетэнь» выдаецца пры падтрымцы Еўрапейскага Саюза. За змест выдання адказвае Particip GmbH. Змест выдання не можа лічыцца адлюстраваннем пазіцыі Еўрапейскага Саюза © European Union, 2012/13 The contents of this material are the sole responsibility of Particip GmbH and cannot be taken to reflect the views of the European Union

Publisher:
Particip GmbH, Merzhauser Str., 183, D — 79100 Freiburg
Phone: +49 (0) 761 790 740,
Fax: +49 (0) 761 790 7490,
info@particip.de

Галоўны рэдактар / Chief Editor:
Vladimir Smekhov / Уладзімір Смехаў
vladimir.smekhov@free.fr
Рэдакцыйная група:
Шэф-рэдактар:
Алена Штэрнік
Аўтары:
Ілля Прэрыеў,
Марыя Савушкіна,
Арцём Шрайбман,
Станіслаў Каршуноў
Таццяна Каровенкава
Дызайн і вёрстка:
Марыя Золатава

Тыраж:
299 асобнікаў
Бясплатны распаўсюд
Падпісана ў друк 5.03.2013
Інтэрнэт-версія:
http://eeas.europa.eu/delegations/belarus/press_corner/eurobulletin

Каб атрымліваць электронную версію Еўрабюлетэня, дашліце нам запыт са сваімі дадзенымі на delegation-belarus-press@eeas.europa.eu

«Пагадненне дасягнута»

Лідары краін-сябраў Еўрапейскага Саюза на саміце ў Брусэлі, якія прайшоў 8 лютага, здолелі знайсці кампраміс на перамовах па бюджэце. Было прынята рашэнне скараціць выдаткі на 3% (прыкладна на 34 мільярды еўра).

Журналіст у канферэнц-залі чакае рашэння лідараў Еўрапейскага Саюза па бюджэце на 2014-2020 гг.

За эканомію і мінімальныя выдаткі выступалі краіны ў авангардзе з Вялікабрытаніяй, Нідэрландамі і Германіяй, астатнія змагаліся за захаванне максімальна магчымага аб'ёму бюджэту.

Яшчэ да саміту многія еўрапейскія лідары далі зразумець, што перамовы па бюджэце будуць няпростымі. Пра гэта сведчыла таксама і тое, што сустрэча ў Брусэлі была другой па ліку. Падчас першага саміту ў лістападзе мінулага года краіны-сябры так і не здолелі прыйсці да агульнага назоўніка.

Старшыня Еўрапейскага Савета Герман ван Рампей пасля завяршэння лютаўскага саміту напісаў у сваім Твітары: «Пагадненне дасягнута, і яно таго варта».

У першапачатковым праекце бюджэту выдаткавая частка складала 1,047 трыльёна еўра. Старшыня Еўрапейскага Савета Герман ван Рампей прапанаваў зменшыць гэтую лічбу да 973 млрд. Аднак у выніку перамоваў бюджэт ЕС быў скарочаны да 960 мільярдаў еўра. Унёскі краін таксама скараціліся да 908 мільярдаў.

фота: eeas.europa.eu

9 высноваў з Усходняга партнёрства

Міністры замежных спраў краін ЕС на пасяджэнні Савета 18 лютага абмеркавалі ход праграмы "Усходняе партнёрства". Выніковы дакумент утрымлівае 9 асноўных тэзісаў.

Па-першае, Савет ЕС ўпэўнены ў неабходнасці працягваць Усходняе партнёрства, адно з вымярэнняў Еўрапейскай палітыкі суседства. Захоўваецца прыхільнасць асноўным мэтам гэтай праграмы: палітычнаму збліжэнню і эканамічнай інтэграцыі ўсходне-еўрапейскіх краін з Еўрапейскім Саюзам.

Па-другое, краінам-удзельніцам праграмы нагадваюць пра неабходнасць прытрымлівацца выпрацаванай раней Дарожнай карты Усходняга партнёрства. Вынікі ажыццяўлення гэтага плана будуць прадстаўленыя на наступным саміце Усходняга партнёрства ў Вільні ў лістападзе 2013 года.

Па-трэцяе, Савет абвяшчае, што ядром супрацоўніцтва ў рамках Усходняга партнёрства з'яўляецца прыхільнасць удзельнікаў міжнарод-на-прававым прынцыпам, каштоўнасцям дэмакратыі, вяршэнству права, павазе да правоў чалавека, рыначнай эканоміцы і ўстойліваму развіццю. Дзяржавам-удзельніцам нагадалі пра прынцып "больш за большае" — чым больш паспяхова краіна-сусед праводзіць рэформы, тым больш выгодаў яна можа атрымаць ад супрацы з ЕС, у тым ліку ў рамках Усходняга партнёрства. Асаблівая ўвага надаецца адпаведнасці міжнародным стандартам надыходзячых выбараў у Арменіі, Азербайджане і Грузіі.

Па-чацвёртае, Савет вітае перамовы па заключэнні Пагаднення аб Асацыяцыі паміж ЕС і Украінай, а таксама заклікае заключыць пагадненне аб стварэнні глыбокай і ўсёабдымнай Зоны свабоднага гандлю з Малдовай, Грузіяй і Арменіяй да лістападаўскага саміту ў Вільні.

Па-пятае, адзначаецца пэўны прагрэс у рэалізацыі Плана дзеянняў па лібералізацыі візавага рэжыму з Грузіяй, Азербайджанам і Арменіяй.

Па-шостае, Савет вітае бурнае развіццё супрацоўніцтва на шматбаковым узроўні паміж краінамі-ўдзельніцамі Усходняга партнёрства дзеля абмену станоўчым досведам, у прыватнасці, па пытаннях выканання Дарожнай карты.

Па-сёмае, увага краін-удзельніц праграмы прыцягваецца да неабходнасці шырокага ўцягвання няўрадавых дэмакратычных арганізацый у супрацоўніцтва з Еўрапейскім Саюзам. Савет ЕС вітае стварэнне нацыянальных платформаў на аснове Форума грамадзянскай супольнасці Усходняга партнёрства. Савет таксама заклікае развіваць бізнес-форум, павялічваць падтрымку моладзевых і адукацыйных міжнародных праектаў у рамках Усходняга партнёрства.

Па-восьмае, Савет дзякуе Еўрапейскаму Саюзу за фінансавую дапамогу дзяржавам-удзельніцам праграмы (1,9 мільярды еўра з 2010 па 2013 гады), а таксама заклікае Еўрапейскі інвестыцыйны банк паспрыяць прыцягненню інвестыцый у краіны рэгіёну.

Нарэшце, **па-дзявятае**, Савет ЕС ускладае сур'ёзныя надзеі на наступны саміт Усходняга партнёрства ў Вільні.

фота: consilium.europa.eu

Камісар ЕС па пытаннях адукацыі, культуры, шматмоўя і моладзі Андрула Васіліў перад запускам новай міжнароднай сістэмы ацэнкі ўніверсітэтаў адзначыла, што існуючыя рэйтынгі бяруць за аснову толькі даследніцкія поспехі. Новая рэйтынгавая сістэма будзе ацэньваць універсітэты па некалькіх паказніках у пяці галінах: даследніцкая рэпутацыя, якасць выкладання і навучання, міжнародная арыентацыя, паспяховасць у перадачы ведаў (напрыклад, супраца з бізнесам) і ўнёсак у рэгіянальнае развіццё. *«Новы падыход дазволіць студэнтам падчас выбару коледжа ці ўніверсітэта аддаць перавагу менавіта той установе адукацыі, якая ім максімальна падыходзіць. Новая сістэма таксама зробіць істотны ўнёсак у павышэнне якасці адукацыі, дазволіць універсітэтам выявіць свае моцныя і слабыя бакі, а таксама ўлічваць і выкарыстоўваць досвед адзін аднаго. Акрамя таго, новы рэйтынг прадэманструе палітыкам больш поўную карціну сістэмы вышэйшай адукацыі ў іх краінах, што дазволіць ім прыняць захады па павелічэнні многіх паказнікаў»,* — адзначыла еўракамісар.

Чакаецца, што ўдзел у рэйтынгу возьмуць каля 500 універсітэтаў. Першыя вынікі будуць апублікаваныя ў пачатку 2014 года.

Віцэ-прэзідэнт Еўракамісіі Вівіан Рэдынг заявіла, што Еўрапейскі Саюз прыкладзе ўсе намаганні, каб абараніць еўра ад фальшываманетчыкаў: *«Мы ўдасканалім змаганне з падробкамі праз узмацненне крымінальнай адказнасці і больш эфектыўнае расследаванне».*

Па самых сціплых падліках, з 2002 года фальшываманетчыкі прычынілі Еўрапейскаму Саюзу шкоду ў 500 мільёнаў еўра. Па дадзеных Еўрапейскага цэнтрабанка, у 2012 годзе былі выключаны са звароту каля 531 тысячы банкнот еўра. Апроч таго, за мінулы год было выяўлена і канфіскавана 184 тысячы падробленых манет, што на 17% больш, чым за 2011-ы. Такія маштабы вымусілі Еўрапейскую Камісію распрацаваць комплекс мер па ўзмацненні абароны банкнот і манет еўра, а таксама нацыянальных валют краін-сябраў ЕС. Так, напрыклад, прапануецца ўзмацніць трансмежную супрацу падчас расследаванняў злачынстваў па падробцы грошай, а таксама ўвесці мінімальную адказнасць у выглядзе арышту тэрмінам на 6 месяцаў за сур'ёзныя парушэнні права ў гэтай галіне. Максімальнае пакаранне прапануецца ўсталяваць на ўзроўні не менш за восем гадоў.

фота: eeas.europa.eu

105 мільёнаў еўра

складае агульная сума фінансавання прац па аднаўленні знакамітага помніка — старажытнарымскага горада Пампеі, у межах праекта «Захаванне, падтрымка і ўдасканаленне месца археалагічных раскопаў у Пампеях». Перад пачаткам прац, згоду на фінансаванне якіх Еўрапейская Камісія дала яшчэ ў сакавіку 2012 года, Камісар Еўрапейскага Саюза па рэгіянальнай палітыцы Ёханэс Хан падкрэсліў важнасць праекта: *«Я рады, што мы прыцягнулі сродкі рэгіянальнага фонда ЕС для аднаўлення помніка, які мае велізарнае значэнне для ўсяго свету, для Італіі і для рэгіёна Кампанія. У нас з'явілася магчымасць не толькі захаваць частку еўрапейскай культурнай спадчыны, але і ажывіць эканоміку рэгіёна Кампанія шляхам прыцягнення большай колькасці турыстаў і стварэння новых працоўных месцаў».* Аднаўленчыя працы неабходныя, бо ў кастрычніку 2011 года залева сур'ёзна пашкодзіла рэшткі будынкаў, а моцны шторм у 2010-м прывёў да абвалу Дома гладыятараў, і пад яго руінамі апынуліся ўнікальныя старажытныя фрэскі.

335 работ з 37 еўрапейскіх краін

былі намінаваны на прэстыжную ўзнагароду Еўрапейскага Саюза ў галіне сучаснай архітэктуры — прэмію Людвіга Міс ван дэр Роэ. З дасланых на конкурс работ напрыканцы студзеня кампетэнтнае журы абрала пяць фіналістаў, адзін з якіх і стане пераможцам. Імя ўладальніка галоўнага прыза будзе абвешчана ў траўні. Камісар ЕС па пытаннях адукацыі, культуры, шматмоўя і справах моладзі Андрула Васіліў павіншавала фіналістаў і падзякавала ўсім намінантам, якія даслалі свае працы. *«Еўрапейская Камісія і Фонд Міс Ван дэр Роэ ўзялі на сябе абавязак падтрымваць гэты від мастацтва, які робіць вялікі ўнёсак у эканоміку, стварае новыя працоўныя месцы і ў той жа самы час здзіўляе нас сваёй прыгажосцю. Мы працягнем падтрымліваць развіццё архітэктуры, у тым ліку з дапамогай гэтай прэміі, а таксама дзякуючы нашай праграме «Творчая Еўропа»*, — дадала еўракамісар. Прэмія Міс ван дэр Роэ адзначае ўнёсак еўрапейскіх архітэктараў у развіццё новых ідэй у сучасным горадабудаўніцтве. Найлепшыя архітэктары-наватары абіраюцца раз на два гады і атрымліваюць грашовую прэмію памерам 60 тысяч еўра, а таксама статуэтку, якую стварыў вядомы каталонскі скульптар Хаўер Карбера.

фота: facebook.com / European Commission, Particip GmbH

680 мільёнаў еўра атрымалі 302 старэйшыя навуковыя супрацоўнікі з 24 еўрапейскіх краін у рамках праграмы «прасунутых грантаў» для рэалізацыі інавацыйных ідэй у розных галінах навукі. Так, напрыклад, калектыў навукоўцаў з Францыі будзе працаваць над развіццём новых мадэляў для тлумачэння фізічнага феномену звышправоднасці. Іх калегі з Латвіі з дапамогай інфарматыкі, фізікі і матэматыкі ацэняць перавагі квантавых прыбораў. Агулам у Еўрапейскую даследніцкую раду для ўдзелу ў праграме было пададзена 2300 заявак. З іх толькі 13% атрымалі патрэбнае фінансаванне. Паводле ўмоў максімальны бюджэт праектаў не павінен быў перавышаць 2,5 мільёнаў еўра, а ў якасці заяўнікаў маглі выступаць толькі вядучыя спецыялісты. *«Падтрымка даследаванняў вядзе да істотнага павелічэння колькасці адкрыццяў і публікацый у навуковых часопісах і неабходна для павышэння канкурэнтаздольнасці Еўропы. Таму мы прапанавалі павялічыць бюджэт Еўрапейскай даследніцкай рады ў рамках праграмы ЕС «Гарызонт-2020»*, — паведаміла еўракамісар па даследаваннях і інавацыях Майрэ Гогхэган-Куін.

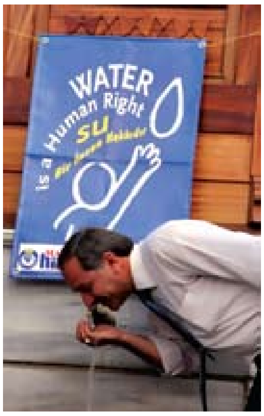

фота: eeas.europa.eu, right2water.eu

1 197 618 подпісаў сабралі арганізатары ініцыятывы «Права на ваду», каб пераканаць краіны Еўрапейскага Саюза гарантаваць усім грамадзянам права на ваду і прымальныя санітарныя ўмовы. Натхняльнікі ініцыятывы мяркуюць, што «вада — гэта не тавар», і настойваюць на тым, што прадстаўнікі ўсіх слаёў грамадства павінны мець да яе доступ. Ініцыятыва прапануе Еўрапейскай Камісіі распрацаваць заканадаўчыя палажэнні, якія б замацавалі правы чалавека на ваду і добрыя санітарныя ўмовы, як ужо зрабіла ААН. Віцэ-прэзідэнт Еўрапейскай Камісіі Марош Шэфчовіч павіншаваў арганізатараў ініцыятывы, адзначыўшы, што нават нягледзячы на неабходнасць праверкі сапраўднасці подпісаў, заручыцца такой падтрымкай менш чым за 6 месяцаў — гэта вялікае дасягненне: *«Мэта Еўрапейскай грамадзянскай ініцыятывы — прыцягнуць увагу грамадскасці да ўсеагульнай дыскусіі па пытаннях, што датычацца ўсіх грамадзянаў Еўрапейскага Саюза. Актывісты кампаніі «Права на ваду», безумоўна, гэтага дамагліся»*. Арганізатары ўжо могуць падаць афіцыйны зварот у Еўрапейскую Камісію і ў трохмесячны тэрмін атрымаць адказ, але яны вырашылі працягнуць збор подпісаў.

Европейский Союз едет к вам*

Синий автобус с желтыми звездами перемещается от города к городу и от села к селу Грузии и называется строго и торжественно – Мобильный информационный центр. Его придумала команда Представительства ЕС в Грузии, чтобы делиться с жителями отдаленных от столицы регионов страны сведениями о том, что такое Европейский Союз и что он делает в Грузии. Представитель Инфоцентра европейского партнерства Майи Читаиа побывала в этом автобусе.

* серия репортажей о проектах, финансируемых региональными программами Европейского Союза. Репортажи подготовлены Инфоцентром европейского соседства.

фото: enpi-info.eu, Particip GmbH

…Наш автобус отправляется рано утром. В салоне — группа волонтеров из Представительства ЕС, Международной миграционной организации, Грузинской ассоциации молодых юристов (GYLA), а также Мультиэтнического ресурсного центра. Группа обеспечена визуальными и аудиоматериалами, брошюрами, книгами и, конечно, сувенирами. В целом в Грузии проявляют некоторое недоверие к международным институтам, но всех, кто собрался в автобусе, вдохновляет надежда на то, что наша поездка сможет изменить ситуацию.

Разные люди

Мы приезжаем в Гори; это — один из самых уязвимых регионов, где лагерь для беженцев постоянно напоминает людям о кошмаре военного конфликта. Автобус с логотипом ЕС на центральной площади, конечно, привлекает внимание, но люди предпочитают наблюдать за нами издалека.

Одной из первых молчание прерывает Наргиз, 85-летняя представительница узбекского меньшинства, которая живет в Грузии с 1995 года одна на очень небольшие деньги, которые ей посылает дочь из Украины. *«Этих денег мне едва хватает на лекарства,* — говорит она. — *Я бы хотела получать пенсию в Грузии, но я не гражданка этой страны…»* Волонтеры из GYLA рассказывают Наргиз о возможности иметь двойное гражданство, при котором она могла бы претендовать на получение пенсии в Грузии. Лед тронулся — в автобус начинают заходить самые разные люди: государственные служащие, которые хотят знать об оплате сверхурочных, родственники пострадавших в военных действиях, которым нужна психологическая поддержка, молодые люди, которые ищут легальных путей эмиграции в европейские страны…

Мы двигаемся дальше — в поселок для перемещенных лиц в Цероване. Благодаря финансовой поддержке ЕС, после войны 2008 года были построены сотни небольших домов, в которых теперь живут люди, бежавшие из Южной Осетии. *«Смотри, пап, американцы приехали!»* — кричит отцу шестилетний Давид. Мы объясняем, что мы, как и он сам — грузины, но работаем в представительстве Европейского Союза, который объединяет 27 европейских стран, и приглашаем Да-

вида с друзьями посмотреть документальный фильм о Европе. Добираемся до Кутаиси, одного из древних городов Грузии. Тема блиц-викторины, которую предлагает наша группа — «Что вы знаете о Европейском Союзе». Вопросы различаются по уровню сложности: от времени основания ЕС и количества стран-членов до «Назовите три страны–члена Европейского Союза».

Унести Европу домой

Первая школа, которую мы посетили, находится в поселке для перемещенных лиц. Мы готовимся к презентации: развешиваем иллюстрации, показывающие, как ЕС изменил жизнь людей, устанавливаем экран и проектор для показа 20-минутного документального фильма об истории Союза, который помогает понять особенности экономической и культурной жизни стран-членов ЕС, а также выделяет основные исторические вехи. В детях просыпается интерес, когда они узнают, что здесь можно выиграть приз. Подростки от 12 до 15 лет внимательно слушают, даже ведут записи. Когда настает пора вопросов, они дают правильные ответы. *«Помимо прочего, это — хороший опыт для учителей,* — говорит Майя Грдзелидзе, учительница истории. — *Я поражена тем, насколько ребята увлечены происходящим — даже те, кому обычно трудно сконцентрироваться, реагируют и дают правильные ответы!»*

Георгию Накаидзе девять лет, он живет со своей семьей в Рустави. Мы встретили его на главной площади — Георгий возвращался с футбольной тренировки. *«Можешь назвать одну страну-члена ЕС и ее столицу?»* — *«Конечно! Это — родина моей любимой футбольной команды, Реал Мадрид. Испания»*. Глаза его блестят от радости. Он хочет попробовать ответить на другой вопрос и получить возможность выиграть детскую книжку «Путешествие по Европе». *«Принесу Европейский Союз домой и прочитаю братьям и сестрам,* — говорит Георгий. — *Столица Франции? Это я знаю. Париж…»* Георгий мечтает съездить в Диснейленд. И вот он уходит с сувенирами и намерением унести домой Европу.

ЕС финансирует свои проекты в Грузии посредством грантов, договоров и, все чаще, бюджетной поддержки.

"ЕЎРОПА Ў ЧАМАДАНЕ"

У рамках Усходняга партнёрства запушчаны праект для маладых спецыялістаў (ад 20 да 30 гадоў) "Еўропа ў чамадане". Удзельнікі ў невялікіх групах разам з калегамі з Германіі і краін Усходняй Еўропы правядуць ва Украіне, Малдове і іншых краінах сустрэчы і дыскусіі на еўрапейскую тэматыку.

З ініцыятывай праекта выступілі польскі Фонд ім. Шумана, Еўрапейская акадэмія Берліна, Фонд імя Боша, Фонд імя Адэнаўэра, Фонд імя Зайдзеля і Фонд імя Фрыдрыха Наўмана. Падчас трох паездак працягласцю да пяці дзён каманды будуць падарожнічаць па краінах Усходняга партнёрства, каб актывізаваць дыялог маладых людзей па пытаннях, звязаных з Еўропай.

Каманды наведаюць чатыры ўніверсітэты, моладзевыя клубы і офісы грамадскіх арганізацый. Усе выдаткі (праезд, страхоўка, пражыванне, харчаванне) аплачваюцца арганізатарамі.

Больш падрабязную інфармацыю пра праект можна знайсці па наступных спасылках: **http://europeinasuitcase.eu** и **http://www.schuman.pl/europa-w-walizce-359.**

Разам супраць катастроф

Павысіць узровень абароненасці жыхароў краін-партнёраў на выпадак тэхнагенных і стыхійных катастроф заклікана праграма PPRD East. Праграма фінансуецца Еўрапейскім Саюзам і накіравана пераважна на папярэджанне людзей пра надзвычайныя сітуацыі, што могуць скласціся ў кожным з рэгіёнаў: напрыклад, сейсмічныя пагрозы, навадненні, сухмені, лясныя пажары ды аварыі на прамысловых аб'ектах.

фота: euroeastcp.eu, flickr.com / EU humanitarian Aid and Civil Protection

Праграма мае чатыры накірункі:

1. Удасканаленне інфармацыйнай базы пра сітуацыі, што могуць складвацца ў кожным канкрэтным рэгіёне.

Вядома, у кожным рэгіёне свае рызыкі. Напрыклад, па меркаванні экспертаў, Беларусі варта быць падрыхтаванай да сухменяў, лясных пажараў, землятрусаў, штармавых вятроў і нават апоўзняў. Асобна эксперты згадваюць пра Чарнобыльскую катастрофу і яе наступствы.

2. Умацаванне патэнцыялу па прадухіленні надзвычайных сітуацый і забеспячэнне гатоўнасці да іх.

Тут важнае месца займаюць вучэнні. Працоўны план PPRD East прадугледжвае арганізацыю чатырох

камандна-штабных і аднаго палявога вучэння з прыцягненнем рэсурсаў усіх шасці краін-партнёраў. Падчас вучэнняў адпрацоўваюцца найбольш тыповыя для рэгіёна надзвычайныя сітуацыі: землятрусы, паводкі, лясныя пажары ці хімічныя аварыі.

3. Інфармацыйна-асветніцкая праца.

Рэгулярна арганізуюцца семінары, сустрэчы і дыскусіі, падчас якіх эксперты краін-сябраў Еўрапейскага Саюза дзеляюцца сваімі ведамі і досведам.

У снежні мінулага года прадстаўнікі краін-партнёраў Праграмы PPRD East узялі ўдзел у навучальным падарожжы ў Мадрыд. Спецыялісты ратавальных службаў і журналісты азнаёміліся з іспанскай практыкай прадухілення надзвычайных сітуацый і арганізацыі сістэмы бяспекі на розных узроўнях: нацыянальным, рэгіянальным і мясцовым. Апроч таго ўдзельнікі наведалі

студэнтаў туды на бясплатнае навучанне.

4. Праграма абмену экспертамі.

Любая праца ў рамках праграмы PPRD East спрыяе збліжэнню механізмаў пераадолення надзвычайных сітуацый краін-удзельніц і адпаведнага механізму Еўрапейскай супольнасці.

***Цэнтр маніторынгу і інфармацыі** — цэнтральная арганізацыя Механізма рэагавання на надзвычайныя сітуацыі, дзейнасць якога забяспечваюць 32 краіны (27 краін-сябраў ЕС, а таксама Харватыя, Македонія, Ісландыя, Ліхтэнштэйн і Нарвегія). Цэнтр функцыянуе кругласуткава пад кіраваннем Генеральнага дырэктарата Еўрапейскай Камісіі па гуманітарнай дапамозе і надзвычайных сітуацыях.*

Больш пра Механізм рэагавання на надзвычайныя сітуацыі: **http://ec.europa.eu/echo/policies/disaster_response/mechanism_en.htm**

Больш пра Цэнтр маніторынгу і інфармацыі: **http://ec.europa.eu/echo/policies**

Цэнтр надзвычайных сітуацый 112, дзе аб’яднаныя ўсе службы, патрэбныя для папярэджання людзей і ліквідацыі наступстваў надзвычайных сітуацый.

Таксама было цікава азнаёміцца з тым, якая праца вядзецца з навучэнцамі навучальных устаноў Мадрыда. Улічваючы, што ў навучальных планах няма абавязковага курса па асновах бяспекі жыццядзейнасці, многія школы і ўніверсітэты дамаўляюцца з нацыянальнай школай ратавальнікаў і накіроўваюць школьнікаў і

112 – АДЗІНЫ НУМАР ВЫКЛІКУ ЭКСТРАНЫХ СЛУЖБАЎ

Еўрапейская Камісія і Еўрапейская асацыяцыя турыстычных агенцтваў і тураператараў звярнуліся з просьбай да тураператараў і агенцтваў інфармаваць сваіх кліентаў аб агульнаеўрапейскім нумары выкліку экстраных службаў — 112 — праз размяшчэнне інфармацыі пра гэты нумар на сваіх сайтах і электронных квітках.

Па бясплатным нумары 112 можна патэлефанаваць са стацыянарных і мабільных тэлефонаў паўсюдна ў Еўрапейскім Саюзе. Служба працуе кругласуткава і дае магчымасць выклікаць неабходную дапамогу — паліцэйскую, пажарную або медыцынскую.

Эфектыўна працаваць, эканомна жыць

Наладзіць эфектыўную і ашчадную вытворчасць беларускім прадпрыемствам дапаможа Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця, які распачаў праграму фінансавання энергаэфектыўных праектаў праз мясцовыя прыватныя банкі.

> ***«Энергія пакуль у нас танная,*** *таму многія пра яе захаванне проста не задумваюцца».*
>
> Сяргей Хільчук, намеснік дырэктара па эканоміцы і фінансах ААТ «Брэсцкі мясакамбінат»

У Беларусі спажыванне энергіі на адзінку валавага ўнутранага прадукта (ВУП) у 2,5 разы вышэй, чым у краінах Еўрапейскага Саюза. З-за высокіх выдаткаў на энерганосьбіты кошт тавараў і паслуг павялічваецца, а заробкі і прыбыткі памяншаюцца. Каб дапамагчы вырашыць гэтую праблему і навучыцца больш ашчадна выкарыстоўваць энергарэсурсы, Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця адкрывае крэдытную лінію аб'ёмам 50 мільёнаў долараў для ажыццяўлення праектаў у Беларусі. Падпісанне пагаднення пра прадастаўленне першай крэдытнай лініі адбылося ў Мінску 13 лютага. Пагадненне з'яўляецца часткай Праграмы фінансавання ўстойлівай энергетыкі ў Беларусі (BelSEFF), якую праводзіць Банк. На цырымоніі падпісання прысутнічалі прадстаўнікі Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця, кіраўнікі банкаў, міжнародных кампаній, дэлегацыя з Чэхіі і кіраўнікі беларускіх прадпрыемстваў.

«Устойліва» — слова, якое часта гучала на прэзентацыі. Сучаснае жыццё зрабіла гэты панятак сінонімам слоў «эфектыўна» і «ашчадна». Навучыцца эканоміць, у тым ліку і энергію — ключавая практыка для кіраўнікоў прадпрыемстваў — як дзяржаўных, так і прыватных.

«Беларусь імпартуе больш за 80% энерганосьбітаў, і гэта значна ўплывае на дэфіцыт бягучага рахунку. Рэзкае скарачэнне субсідый у галіне энэргаэфектыўнасці стварае ўмовы, у якіх роля інвестараў, камерцыйных банкаў і міжнародных фінансавых інстытутаў, такіх як ЕБРР, становіцца яшчэ больш істотнай», — адзначаюць арганізатары праграмы BelSEFF.

Праграма па крэдытаванні энергаэфектыўных праектаў ЕБРР у Беларусі разлічаная на пяць гадоў. Сродкі, што атрымаюць беларускія прадпрыемствы, будуць выдаткаваныя на праекты па энергазахаванні і асваенні аднаўляльных крыніц энергіі. Праекты могуць ажыццяўляцца як у вытворчым сектары, так і сферы камерцыйнай нерухомасці. Магчымае крэдытаванне мадэрнізацыі сістэм ацяплення і вентыляцыі ды замены альбо мадэрнізацыі энергаёмістага абсталявання. Для камерцыйнай нерухомасці банкі-партнёры ЕБРР адкрыюць крэдытную лінію па фінансаванні праектаў па замене старых, нізкаэфектыўных ацяпляльных сістэм, вокнаў, цеплавой ізаляцыі будынкаў, па ўвядзенні сістэм кантролю энергаспажывання і іншага. Таксама пад

фота: KPMG

> **Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця** распачаў Ініцыятыву ў галіне ўстойлівай эканомікі ў 2006 годзе. Усяго ў межах Ініцыятывы ўжо інвеставана 11 мільярдаў еўра і рэалізавана больш за 600 праектаў ва ўсіх краінах. У выніку інвестыцый штогадовыя выкіды двухвокісу вугляроду скараціліся больш чым на 55 мільёнаў тон.

увагу бакоў, якія заключылі пагадненне ў Мінску, падпадае пытанне выкарыстання аднаўляльных крыніц энергіі. Банкі прапануюць беларускім прадпрыемствам крэдыты на асваенне ветравых і сонечных энергарэсурсаў, запуск малых гідраэлектрастанцый, выкарыстанне біямасы для генерацыя цяпла і г.д. Таксама сродкі змогуць атрымаць пастаўшчыкі энергаэфектыўных тавараў, як, напрыклад, новых мадэляў вокнаў ці будаўнічых матэрыялаў.

Агульныя задачы Праграмы — знізіць выдаткі на энергію на 20% на адзінку прадукцыі, а таксама забяспечыць акупнасць інвестыцый цягам 15 гадоў. *«Скарачэнне энергаспажывання, змяншэнне выдаткаў, павялічэнне прыбыткаў і канкурэнтназдольнасці для беларускіх прадпрыемстваў — вось нашыя асноўныя мэты»,* — зазначыў падчас прэзентацыі Міраслаў Малы, аперацыйны лідар ЕБРР па тэхнічнай падтрымцы Праграмы фінансавання ўстойлівай энергетыкі BelSEFF.

Мерапрыемства ў Мінску наведала прадстаўнічая дэлегацыя з Чэхіі. Чэшская Рэспубліка прадаставіла грант у памеры 1,5 мільёнаў еўра — сродкі будуць накіраваныя на павышэнне ведаў у пытаннях энергетычнай эфектыўнасці, а таксама для спрыяння дыялогу паміж прадстаўнікамі ўлады і няўрадавымі арганізацыямі, накіраванага на развіццё праўнай і інстытуцыянальнай базы для падобных праектаў.

Нягледзячы на тое, што прыярытэт працы Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця ва ўсіх краінах — садзейнічанне развіццю прыватнага сектара, для Беларусі будзе зроблена выключэнне. Частка фінансавання ў межах праграмы BelSEFF будзе дасяжная для некаторых дзяржаўных кампаній, паколькі інвестыцыі ў галіне энергаэфектыўнасці найбольш востра патрабуе дзяржаўны сектар Беларусі.

«Энергазахаванне — гэта для нас не проста моднае слова. Мы лічым грошы, нашыя праекты павінны апраўдваць сябе», — кажа Сяргей Хільчук, намеснік дырэктара па эканоміцы і фінансах ААТ «Брэсцкі мясакамбінат» — прадпрыемства, большая частка якога знаходзіцца ва ўласнасці дзяржавы.

ХТО АТРЫМАЕ КРЭДЫТНЫЯ СРОДКІ ПА ПРАГРАМЕ BELSEFF?

13 лютага, у дзень афіцыйнага старту Праграмы, прадстаўнікі «Белгазпрамбанка" і ЕБРР падпісалі пагадненне па прадастаўленні першаму крэдытнай лініі аб'ёмам 13 мільёнаў долараў. Сродкі пойдуць на займы кліентам «Белгазпрамбанка" для ажыццяўлення праектаў па забеспячэнні энергаэфектыўнасці. «МТБанк», які крэдытуе прыватны сектар, таксама атрымаў магчымасць адкрыць крэдытную лінію аб'ёмам 4 мільёны долараў. Працягваюцца перамовы пра магчымы ўдзел у Праграме іншых банкаў.

«Канкурэнтнай перавагай гэтай крэдытнай праграмы мы лічам магчымасць тэхнічнага кансультавання кліентаў, — адзначыў Валеры Смаляк, прадстаўнік «МТБанка». — *Кансультацыі нашых партнёраў дапамогуць кліентам банка не толькі задумацца пра энергазахаванне, але і атрымаць канчатковыя дадзеныя энергаэфектыўнасці праекта».* Таксама сп. Смаляк паведаміў, што яго банк ужо зараз гатовы прадаставіць крэдыты з атрыманых па праграме BelSEFF сродкаў сваім кліентам па рынкавых стаўках.

Больш інфармацыі пра Праграму фінансавання ўстойлівай энергетыкі ў Беларусі на **www.belseff.by** і **www.ebrd.by**.

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКСПЕРТЫ СРАВНИЛИ БИЗНЕС-КЛИМАТ В БЕЛАРУСИ И СТРАНАХ ВОСТОЧНОГО ПАРТНЕРСТВА

Эксперты Организации по экономическому сотрудничеству и развитию (ОЭСР) опубликовали рекомендации по улучшению бизнес-климата для малых и средних предприятий в странах Восточного партнерства, включая Беларусь. Отмечается, что в Беларуси действует очень ограниченное число государственных и международных программ, направленных на повышение уровня конкурентоспособности малых и средних предприятий. Правительствам стран, где проводилось исследование, рекомендовано улучшить доступ к финансовым средствам для малого и среднего предпринимательства, повысить уровень образования предпринимателей, стимулировать внедрение инноваций, обеспечить благоприятные условия для выхода предприятий на внешние рынки и развивать инфраструктуру консультационной поддержки ведению бизнеса в стране. Согласно результатам исследования, проведенного Немецкой экономической группой (GET), важно не столько облегчать административные процедуры для открытия новых компаний (что зачастую может привести лишь к усилению конкуренции в данном сегменте), сколько помогать развиваться уже существующим частным предприятиям, стимулируя их переход из микро- в малый и средний бизнес.

Подробнее читайте на **www.oecd-ilibrary.org**

Всемирная сеть на службе у малого бизнеса

Известно, что для успеха в бизнесе нужны не только хорошая идея и стартовый капитал, но и доступная информация о правилах игры на рынке. Финансируемый Европейским Союзом проект EGOPRISE – продвижение электронного правительства в качестве инструмента по повышению качества услуг, предоставляемых малому и среднему бизнесу – помогает создать такую систему, при которой бизнес имел бы доступ ко всей информации в электронной форме и не страдал бы от административных барьеров.

egoprise
egovernment for enterprises

Проект является частью Программы трансграничного сотрудничества, конкретнее — Программы региона Балтийского моря. *«Идея состоит в том, чтобы свести к минимуму административные процедуры. Как показывает мировой опыт, деловые начинания нередко терпят фиаско, поскольку им трудно проторить себе дорогу среди слишком большого числа слишком сложных государственных инструкций. Электронное правительство — это инструмент для повышения качества услуг, оказываемых государственными органами малым и средним предприятиям,* — уверен эксперт из Беларуси Михаил Дорошевич. — *Важно, чтобы правительство осознавало необходимость постоянного контакта с бизнесом. Недостаточно через электронные системы предоставлять предприятиям информацию или давать им возможность заплатить налоги. Нужно также прислушиваться к их мнению и понимать, что им нужно и чего он хотят».*

Основная цель EGOPRISE — развернуть государственную администрацию как поставщика услуг в сельских районах в сторону бизнеса. Идея состоит в том, чтобы снять с мелких и средних предприятий административное бремя и облегчить им доступ к информации и квалифицированной рабочей силе. В конечном счете, это должно повысить привлекательность сельских районов как места для жизни, работы и инвестирования.

Между Сингапуром и Эстонией

В Беларуси, как и во многих других странах, компании и их клиенты часто сталкиваются с большими сложностями, когда они пытаются начинать и развивать собственный бизнес. Белорусское правительство

разработало стратегию развития информационного общества; создание электронного правительства является сегодня приоритетом, а проект EGOPRISE должен стать тем самым инструментом, который поможет воплотить эту стратегию в жизнь.

Игорь Гончаренок, проректор по учебной работе Академии управления, белорусского партнера EGOPRISE, отмечает: *«Мы обратились к проблеме развития малых и средних предприятий в регионе, и в этом секторе основное внимание было уделено сельским районам. Именно международное сотрудничество в этой сфере дает нам возможность оптимизировать процедуры, привлечь трудовые ресурсы и сделать отдаленные регионы привлекательными для предпринимателей».*

Идея электронного правительства появилась еще в середине девяностых. Именно в этот период эксперты начали обсуждать, каким образом можно предоставлять отдельным гражданам и юридическим лицам информацию и государственные услуги через использование информационных технологий. Правда, многие эксперты до сих пор считают, что настоящее электронное правительство есть только в Сингапуре и Эстонии. *«Даже сегодня мы понимаем электронное правительство как способ осуществления государственного управления в целом в информационном обществе,* — говорит Гончаренок. — *А ведь эта концепция касается изменения самих принципов госуправления, возможности его трансформации».*

Возможность трансформации

Работы по проекту EGOPRISE предстоит немало. Нужно выявить наиболее слабые стороны в потоке государственной информации, затем предложить процедуры по оптимизации этих информационных потоков с помощью технических средств. Кроме того, для регистрации предприятий требуется разработать многоязыковой интернет-ресурс, который позволит предпринимателям открывать свое дело в странах-партнерах не выходя из офиса.

Проект поможет создать интерфейсы, которые дадут пользователям возможность оперативно получать информацию, связанную с их интересами. Например, у каждого исполнительного комитета в регионах Беларуси есть свой собственный сайт. Информация с этих сайтов должна быть легко доступна для конечных пользователей. Как это сделать? Допустим, появилось объявление о новой услуге, которую предоставляет райисполком, о новой налоговой льготе, о новых рабочих местах. Эта информация должна не просто «висеть» на сайте исполкома, но и вводиться в электронную систему, которая станет доступной для всех предпринимателей. Только в таком случае она появится на экране у каждого пользователя.

Привлечение работодателей и сотрудников из других стран EGOPRISE только оптимизирует трудовые процессы и помогает электронному правительству разрабатывать решения во взаимодействии с заинтересованными сторонами. Также проект упрощает процесс найма иностранных сотрудников для работы в малом и среднем бизнесе. По сути, интернациональный характер проекта дает возможность привлекать потенциальных работодателей и трудовые ресурсы из-за рубежа. *«Пока в Беларуси не очень популярна идея привлечения иностранной рабочей силы,* — продолжает Гончаренок. — *Но в Европе это — обычная практика. И нам придется привлекать трудовые ресурсы в тех местах, где наблюдается дефицит рабочих рук. Мы изучаем европейский опыт и пытаемся донести его до наших чиновников».*

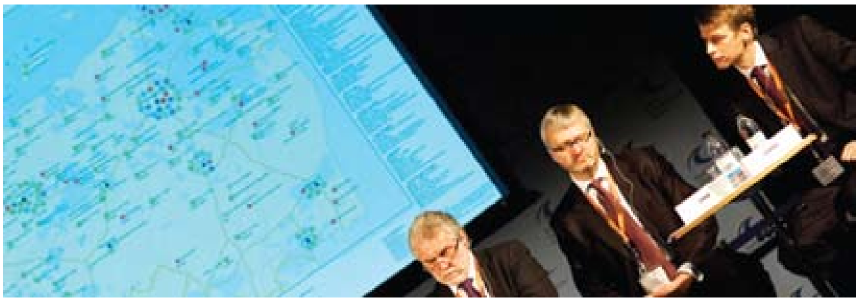

Сайт программы: www.egoprise.eu

Участники: 22 партнера из Германии, Дании, Латвии, Литвы, Швеции, Финляндии и Эстонии. В 2010 году к Программе присоединилась Беларусь.

Временные рамки: 2009-2013 гг.

Бюджет: 2 546 000 евро

Задачи: EGOPRISE оптимизирует трудовые процессы и помогает электронному правительству разрабатывать решения во взаимодействии с заинтересованными сторонами, с тем чтобы сделать государственную администрацию более ориентированной на оказание услуг бизнесу, упростить процесс найма (иностранных) сотрудников на работу в малых и средних предприятиях, а также облегчить таким предприятиям доступ к государственным и деловым сетям.

«Увага, усмешку!»

Вызначыць праблему і знайсці аптымальнае рашэнне — формула поспеху ў любой дзейнасці. Супрацоўнікі беларускага фонда «Інтэракцыя» звярнулі ўвагу на праблемы прафесійнай супольнасці фатографаў і прапануюць аматарам і прафесіяналам-фатографам з краін Усходняга партнёрства разам шукаць рашэнні.

фота: Сяргей Плыткевіч

> *«Як нам Беларусь? Зіма, мароз, снег, суровае надвор’е — незвычайна і экзатычна для нас. Але сустрэча была цёплай, людзі вельмі гасціннымі. Кожнае мерапрыемства ў межах праекта ўзмацняе нашу Асацыяцыю. У сакавіку, на канферэнцыі ў Мінску, мы плануем зрабіць крок наперад у справе сяброўства нашай Асацыяцыі ў Федэрацыі еўрапейскіх фатографаў (FEP)».*
>
> Ніно Мгэбрышвілі, Каха Пхакадзэ, Асацыяцыя фатографаў Грузіі

Марына Барысава, намеснік дырэктара «Фонда садзейнічання міжнароднаму дыялогу і супрацоўніцтву “Інтэракцыя”», кажа, што недахоп інфармацыі і наладжаных сувязяў, нездаровая канкурэнцыя ў асяроддзі як прафесіяналаў, так і аматараў істотна запавольвае развіццё фатаграфіі як мастацтва: *«Таму пра беларускую фатаграфію мала вядома ў іншых краінах, а мы амаль нічога не ведаем пра іншых».* Яшчэ адна актуальная праблема — як зарабіць фатаграфаваннем.

Рашыць гэтыя і іншыя задачы мае на мэце праект «Увага, усмешку! Сямейны фотаальбом Усходняга партнёрства». Удзел у праекце дазволіць суполкам фатографаў звярнуць дадатковую ўвагу на прафесійнае развіццё, і стварыць новыя партнёрскія сувязі.

«Калі ідэя праекта акрэслілася, мы пачалі звязвацца з патэнцыйнымі партнёрамі — фотасаюзамі і аб’яднаннямі ў краінах Усходняга партнёрства. Дзесьці фотасаюзы моцныя і маюць дзяржаўную падтрымку, як, напрыклад, ва Украіне. У Малдове наадварот — фотамастацтва ў цяжкім стане. Не хапае ні грошай, ні, што яшчэ горш, — энтузіязму, — адзначае Марына Барысава. — *Але цікавая рэч: па сутнасці, праблемы ва ўсіх краінах аднолькавыя».*

Тэматычным каардынатарам праекта ў Беларусі стаў Сяргей Плыткевіч, вядомы ў Беларусі фотамастак, аўтар альбомаў «Нечаканая Беларусь», «Планета Беларусь» і іншых, дырэктар выдавецтва «Рыфтур» і старшыня Беларускага грамадскага аб’яднання «Фотамастацтва». *«Дзякуючы гэтаму праекту мы змаглі аднавіць сувязі з калегамі з краін Усходняга партнёрства. Аказалася, што гэтыя творчыя адносіны вельмі перспектыўныя. Усе жадаюць падзяліцца не толькі здымкамі і матэрыяламі, але і наладзіць доўгатэрміновае партнёрства,* — гаворыць Сяргей Плыткевіч. — *Я думаю, што гэты праект дапаможа вярнуць беларускую фатаграфію ў еўрапейскую культурную прастору».*

«Увага, усмешку. Знята!»

Арганізатараў і ўдзельнікаў праекта чакаюць 2,5 гады творчага пошуку, размоў і сустрэч. Падчас «стартавага» спаткання партнёраў у студзені ў Мінску былі вызначаны тры асноўныя накірункі далейшай працы.

«Увага.» Па-першае, праект закліканы пашырыць магчымасці асацыяцый фатографаў у краінах Усходняга партнёрства і наладзіць супрацоўніцва паміж імі. «Пашырэнне магчымасцяў» уключае ў сябе ў тым ліку і закуп абсталявання. *«Мы спадзяемся, што гэта праца прыцягне новых людзей*

МЭТЫ ПРАЕКТА «УВАГА, УСМЕШКУ!»:

- **Спрыяць прафесійнаму развіццю** і развіццю партнёрскіх сувязяў паміж прафесійнымі фатографамі і аматарамі фатаграфіі.
- **Развіваць «тэматычную фатаграфію»**, творчыя працы, якія паказваюць розныя бакі жыцця краін Усходняга партнёрства – культуру, асобаў, прыроду, гарады і вёскі, асаблівасці бізнесу і турызму і г.д.

у творчым асяроддзі», — адзначае Марына Барысава. Таксама плануюцца семінары для фатографаў з краін-удзельніц. Каб зрабіць гэтыя міжнародныя сустрэчы больш эфектыўнымі, было распачатае інтэрнэт-апытанне, каб акрэсліць вострыя тэмы, прааналізаваць стан фатаграфіі, перспектывы для творчасці і бізнесу. Ужо зараз на пытанні адказалі каля 1500 чалавек, сярод якіх як аматары, так і прафесіяналы.

«Мы плануем правесці адмысловыя форумы, на якіх прадстаўнікі выдавецтваў, інфармацыйных агенцтваў, прафесійныя фатографы і аматары змогуць пазнаёміцца з бізнес-супольнасцю, наладзіць камерцыйныя сувязі і дамовіцца пра сумесныя справы, — паведамляе Марына Барысава. — *Мы хочам, каб у фатографаў з'явіліся кліенты, якія б набывалі іх працы ў будучыні».*

«Усмешку…» Па-другое, плануецца стварэнне «Віртуальнай фоташколы» — пляцоўкі, дзе можна будзе навучыцца фатаграфіі ў выкладчыкаў з шасці краін Усходняга партнёрства. Пробны навучальны курс будзе бясплатным. Але ў перспектыве школа будзе самастойна акупацца і стане сумесным бізнес-праектам фотамайстроў з краін Усходняга партнёрства.

«Знята!» Па-трэцяе, пройдуць адмысловыя імпрэзы ў краінах-удзельніцах і за іх межамі. Гэта будуць фотаконкурсы на тэму «Мая краіна ва Усходнім партнёрстве», пераможцы якіх змогуць узяць удзел у фотапленэрах і мерапрыемствах, накіраваных на абмен досведам. Лепшыя працы патрапяць у фотаальбом «Сямейны альбом Усходняга партнёрства», які будзе распаўсюджаны на тэрыторыі ўсіх шасці краін. Альбом пабачыць свет у пачатку 2015 года, а працы фотамастакоў складуць выставу, якая адправіцца ў вандроўку па ўсіх краінах Усходняга партнёрства і за яе межы.

Сямейны фотаальбом — агульная справа

Праект «Увага, усмешку! Сямейны фотаальбом Усходняга партнёрства. Пашырэнне магчымасцяў, стварэнне партнёрскіх сувязяў і прасоўванне тэматычнай фатаграфіі Усходняга партнёрства» ажыццяўляецца ў межах праграмы «Культура» Усходняга партнёрства, фінансуецца Еўрапейскім Саюзам, разлічаны на 30 месяцаў і мае бюджэт больш за 600 тысяч еўра. Партнёрамі праекта з'яўляюцца Беларускае грамадскае аб'яднанне «Фотамастацтва», РПУП «Рыфтур» (Беларусь), Нацыянальная асацыяцыя «Армянскія фатографы», Асацыяцыя фатографаў Грузіі, ААТ «Бэстсэлер» (Грузія), Саюз фотамастакоў Рэспублікі Малдова, Нацыянальны саюз фотамастакоў Украіны, пры ўдзеле Саюза фатографаў Азербайджана. Вядучым партнёрам і ініцыятарам праекта з'яўляецца беларускі «Фонд садзейнічання міжнароднаму дыялогу і супрацоўніцтву "Інтэракцыя"». *«Для нас гэтая праца — першы досвед у галіне культуры. Фонд «Інтэракцыя» мае досвед у рэалізацыі праектаў у галіне турызму, энергетыкі,*

«Фонд садзейнічання міжнароднаму дыялогу і супрацоўніцтву "Інтэракцыя"» – некамерцыйная арганізацыя, якая вырашае задачы забеспячэння ўстойлівага развіцця, распрацоўвае і ажыццяўляе праекты міжнароднай тэхнічнай дапамогі ў Беларусі з прыцягненнем еўрапейскіх грантаў у сферы турызму, эканомікі, энергетыкі, экалогіі і культуры.

эканомікі і аховы навакольнага асяроддзя, — гаворыць Марына Барысава. — *Але мы не баімся эксперыментаваць».*

Зараз удзельнікі праекта рыхтуюцца да міжнароднай канферэнцыі «Фатаграфія ў краінах Усходняга партнёрства: праблемы і рашэнні». Канферэнцыя адбудзецца ў Мінску 21-22 сакавіка на базе Інстытута журналістыкі БДУ. У межах канферэнцыі чакаецца адкрыццё выставы «Калі фотажурналістыка становіцца мастацтвам…». *«Фотажурналістыка — гэта гісторыя, захаваная ў фотаздымках»*, — гаворыць куратар выставы Сяргей Плыткевіч, кіраўнік Беларускага грамадскага аб'яднання «Фотамастацтва», тэматычны каардынатар праекта. Для сябе асабіста важнай падзеяй падчас канферэнцыі сп. Плыткевіч лічыць тэматычныя пасяджэнні, на адным з якіх ён выступіць з дакладам на тэму «Чаму беларускія фатографы раз'яднаныя, не могуць аб'яднацца, і што можа іх аб'яднаць?». Канферэнцыя будзе прысвечаная праўным аспектам дзейнасці фатографаў, магчымасцям заробку праз інтэрнэт і гісторыі беларускай фатаграфіі.

Сяргей Плыткевіч натхнёны новымі перспектывамі, якія адкрывае праект «Увага, усмешку!». *«Для мяне фатаграфія — гэта і захапленне, і праца, і заробак,* — кажа Сяргей. — *Але добры кадр — не галоўная мэта. Гэта сродак, каб дастукацца да галоваў і сэрцаў людзей, жыхароў Беларусі і не толькі. Дастукацца да іх, каб сказаць, што мы жывем у цудоўнай краіне, што ў нас добрыя людзі і выдатная будучыня. Мы можам тут цудоўна жыць, працаваць і не трэба ўцякаць з Беларусі, а трэба рабіць гэтую зямлю лепш».*

Больш інфармацыі аб праекце на **www.eu-belarus.net/ru/projects/current/saycheese/.**

«У межах праекта «Увага! Усмешку», фонд "Інтэракцыя" ўзяў на сябе менеджарскую працу. Мы дапамагаем партнёрам зрабіць усё згодна з нашым заканадаўствам і адпаведна еўрапейскім законам».

Марына Барысава, намеснік дырэктара «Фонда садзейнічання міжнароднаму дыялогу і супрацоўніцтву "Інтэракцыя"»

Еўражаргон: зразумей суседзяў

Людзі, што працуюць ва ўстановах ЕС ці сродках масавай інфармацыі, прысвечаных еўрапейскай праблематыцы, часта карыстаюцца «еўражаргонам» — словамі і выразамі, значэнні якія зразумелыя не для ўсіх і не заўсёды. На партале europa.eu ёсць асобная старонка з тлумачэннямі некаторых жарганізмаў. Там ёсць і форма, якую могуць запаўняць карыстальнікі, калі на іх думку існуюць яшчэ нейкія словы-кандыдаты на ўключэнне ў слоўнік «еўражаргону».

Вось прыклады еўрапейскіх «жарганізмаў»:

СЕМЕСТР (SEMESTER)

"Еўрапейскі семестр" — метад выпрацоўкі сумеснай эканамічнай палітыкі краінамі Еўрапейскага Саюза. Назва звязаная з працягласцю гэтай працэдуры — 6 месяцаў (першая палова года). Пасля дэбатаў пра стан і перспектывы эканомікі, кожная краіна ЕС прадстаўляе свой план дзяржаўнага бюджэту і меры па забеспячэнні эканамічнага росту. А затым падчас дыскусій вызначаюцца сумесныя падыходы па гэтых пытаннях. Такой практыкі ў Еўрапейскім Саюзе трымаюцца з 2011 года.

ПАЛІТЫКА СУСЕДСТВА (NEIGHBOURHOOD POLICY)

Еўрапейская палітыка суседства была распрацавана ў кантэксце пашырэння ЕС у 2004 годзе, каб пераадолець адрозненні паміж Саюзам і суседнімі краінамі. Еўрапейская палітыка суседства грунтуецца на агульных каштоўнасцях і мэтах, такіх як дэмакратыя, правы чалавека, вяршэнства права, належнае кіраванне, рынкавая эканоміка і ўстойлівае развіццё. Чым большых поспехаў краіна-сусед ЕС дасягае ва ўкараненні гэтых каштоўнасцяў і дасягненні гэтых мэт, тым вышэй узровень супрацоўніцтва паміж ЕС і гэтай краінай.

ЕЎРАПАЛ (EUROPOL)

Еўрапал (паліцэйская служба Еўрапейскага Саюза) — гэта арганізацыя, адказная за каардынацыю дзеянняў праваахоўных органаў краін-сябраў ЕС. Еўрапал заклікан змагацца з сур'ёзнымі злачынствамі і тэрарызмам, але яго нельга назваць "еўрапейскай паліцыяй". Функцыі Еўрапала абмяжоўваюцца забеспячэннем абмену інфармацыяй паміж паліцэйскімі службамі краін-сябраў і прадастаўленні ім вынікаў аналізу злачыннасці. Еўрапал таксама ўдзельнічае ў фарміраванні міжнародных следчых груп.

ілюстрацыі: Аляксей Валынец

«3D: Дети Делают Добро!»

24 февраля в Минске состоялась благотворительная акция «3D: Дети Делают Добро». В просторном зале кафе «Чаплин» в воскресенье утром, дети из детского дома семейного типа разрисовали фигурки из гипса, которые затем любой желающий мог обменять на квитанцию денежного перевода на счет помощи Артему Михину — мальчику, который остро нуждается в средствах на лечение. Организаторами мероприятия выступили ОО «Здоровый выбор», Семейный центр Катерины Ковровой, АРТ-кафе «Чаплин», фотограф Юлия Мацкевич, а также волонтерская группа «Мастерская детской надежды».

На первый взгляд «3D: Дети Делают Добро!» — обычная благотворительная акция. Однако благотворителями в данном случае выступают не богатые и успешные взрослые, а дети с необычной судьбой. *«На наших акциях добро делают дети, которые сами находятся в неустроенной жизненной ситуации — это дети-сироты и дети, оставшиеся без попечения родителей. У них нет денег, но они могут рисовать — а значит, делать добро и быть благотворителями»,* — говорит Катерина Коврова, заместитель директора ОО «Здоровый выбор». По ее словам, у ребят, которые участвуют в акции, меняется внутреннее ощущение: *«они понимают, что могут не только просить: «дайте!», но и сами могут давать, помогать, делиться».*

Поделки создавали восемь воспитанников детского дома семейного типа семьи Бабуль из Минска. Рисовать детям помогали волонтеры: студентка 5 курса факультета архитектуры БНТУ Мария Мирончик и студентка БГПУ им. М. Танка Настя Масюкович. *«Мы рассказали детям про Артема, объяснили, почему ему нужна помощь, и что средства, вырученные за наши творческие работы, пойдут на его лечение,* — говорит Мария Мирончик. — *Дети очень восприимчивы ко всему новому. А когда, в результате работы, ребенок счастлив — это самое большое счастье для нас».* Во время акции 24 февраля на счет Артема Михина было перечислено около 150 тысяч белорусских рублей.

Организация «Здоровый выбор» является партнером нескольких европейских организаций по проектам в Беларуси. *«У наших европейских коллег мы научились не только получать знания, но и «запускать» их. Другими словами, мы стараемся помочь ребенку таким образом, чтобы он самостоятельно решал свои проблемы и шел по жизни. Тогда наша цель достигнута»,* — уверена Катерина Коврова. Есть и другие цели: вдохновить спонсоров и благотворителей внутри страны на проявление социальной активности, на обращение своих творческих и других способностей в помощь детям, нуждающимся в средствах на лечение и реабилитацию.

Благотворительная акция проходит каждое последнее воскресенье месяца в АРТ-кафе «Чаплин», Минск, Сурганова 57б. Следующий раз «3D: Дети Делают Добро!» состоится 31 марта.

Более подробную информацию об Артеме Михине можно узнать на сайте **http://help-artemiy.ucoz.ru**

фота: Юлія Мацкевіч, партнёр акцыі

«Мы хотим показать, что благотворителем может стать любой человек. *У каждого есть чем поделиться, я в этом не сомневаюсь. Знания, опыт, навыки, время не менее важны, чем материальные вещи».*

Катерина Коврова,
заместитель директора
ОО «Здоровый выбор»

Катерина Коврова

Окончила спецфакультет социальной педагогики и практической психологии БГПУ им. М. Танка. С 1998 года – волонтер общественного объединения «Центр Доверия «Надежда и исцеление». В 2002 году выступила одним из основателей общественного объединения «Здоровый выбор». Стажировалась в США, Швеции, Нидерландах, Германии, Польше, Сербии, Эстонии и других странах. Автор книг, методических пособий по работе с детьми, попавшими в сложную жизненную ситуацию. В 2013 году защитила магистерскую диссертацию по теме «Социальное сопровождение воспитанников детских домов семейного типа». Организатор благотворительных акций. Заместитель руководителя и координатор проектов ОО «Здоровый выбор». Замужем, двое детей.

★ ★ ★

Люди смотрят на меня — молодую, ухоженную, красивую, маму двоих деток, и часто спрашивают, зачем я влезла в эту тему, зачем иду к детям алкоголиков? На самом деле, я хорошо знаю, что такое жизнь в семье, где есть проблема алкоголизма. Знаю, как чувствует себя ребенок, когда его семья отличается от других. Я откровенно отвечаю, что в моей жизни это было. Но у меня было еще и большое желание стать успешным и уважаемым человеком, создать свою семью, приобрести интересную профессию.

★ ★ ★

Искать свой путь я начала еще в детстве. На первом курсе университета я нашла организацию, которая помогала зависимым и созависимым от различных психоактивных веществ. Это была «моя» организация, там были «мои» люди, которые знали, что такое ребенок из семьи алкоголиков. Там я нашла ответы на свои вопросы, нашла понимание своей проблемы, стала посещать группу для созависимых. Со временем я простила родителей, и жить стало намного легче. А заодно и верить в то, что у меня все может быть по-другому.

★ ★ ★

Профессию социального педагога-психолога я выбрала, поскольку сама нуждалась в поддержке такого специалиста. С первого курса мне хотелось работать с детьми. Я считала, что я уже выросла, а есть дети, такие же, как я раньше, которым нужна поддержка. Я могла им рассказать историю своего первого успеха — несмотря на все трудности, я выдержала огромный конкурс и поступила в университет.

★ ★ ★

Мои первые воспитанники были из детского дома. Понятно, что 90-95% детей там находятся из-за того, что родители употребляют алкоголь. У них были такие глаза… Было понятно, что их нельзя обмануть. Если я им говорю, что алкоголь — это плохо, значит, я не должна его употреблять. Если я говорю, что курить это плохо — значит, я не должна курить. Если я говорю, что спорт — это хорошо, значит, я должна заниматься спор-

фото предоставлены Катериной Ковровой

том. Другого пути нет. Дети постоянно тебя «сканируют»: говоришь ты им правду или врешь. Можно сказать «я не знаю, но постараюсь узнать», но нельзя обманывать. И тогда они поверят. В тот момент, когда в моей жизни появились эти сложные ребята, я поняла: они — мои лучшие помощники во всем. Если они начинают тебе доверять, они отдают себя полностью.

★ ★ ★

Приходишь к детям и говоришь: «Ребята, проведем тренинг, семинар…» Они в ответ — «Это тебе нужны тренинги и семинары, а нам это не надо!». Постоянно приходилось искать подход. Первый «путь» к трудным детям, который я нашла, лежал через танцы. Дети не хотели ничего обсуждать, не хотели даже разговаривать. Они хотели танцевать! А я танцевать не умела. Мне пришлось научиться. В 19 лет я получила вторую специальность «инструктор по спортивным танцам и аэробике». Мы танцевали, занимались аэробикой, и только через полгода дети мне сказали: «Вы, Катя, что-то говорили про тренинги?»… Они меня испытали и поняли, что я пройду с ними любой марафон. Поняли, что я танцую и выдерживаю нагрузки, потому что не курю и не употребляю алкоголь. И они впустили меня в свой мир. Дальше со всеми сложными детьми я использовала этот метод — сначала предлагала спортивные занятия, и только потом общение.

★ ★ ★

Нет ни одного универсального рецепта взаимодействия с детьми, потому что каждый — индивидуальность. Общение с детьми можно назвать искусством. Ребенка надо заметить и почувствовать, поэтому очень хочется, чтобы люди, которые приходят в нашу профессию, помимо профессиональных знаний, обладали этим чутьем. Педагогу нужна и открытость, и принципиальность. Дети уважают принципы. Друг для ребенка — это тот, кто показывает границы. Друг это тот, кто и позаботиться, и поругает — дети это ценят. Когда я впервые это почувствовала — это была победа.

★ ★ ★

В 2002 году, когда мы оканчивали университет, я собрала вокруг себя людей, которые хотят помогать детям, и мы зарегистрировали организацию «Здоровый выбор». В центре нашей работы — ребенок, который попал в сложную жизненную ситуацию. Дети из семей алкоголиков, из спецучреждений. Также мы работаем со специалистами в сфере образования, одинокими мамами, молодыми родителями, родителями, потерявшими опеку над детьми, или близкими к этому, употребляющими алкоголь.

Больше 10 лет назад организацию создавали молодые люди, студенты разных специальностей — юристы, медики, социальные педагоги, психологи, дефектологи. Теперь это кандидаты наук, авторы книг, известные детские психологи, художники, музыканты. Но самые лучшие помощники — это те наши воспитанники, о которых мы когда-то начинали заботиться. Сейчас эти девочки и мальчики — наши самые надежные партнеры.

★ ★ ★

Когда мы собираемся всей семьей, то за столом оказывается шесть социальных работников. Муж — мой лучший друг, советчик и социальный работник, педагог, руководитель организации «Здоровый выбор». Как специалисты, мы знаем секрет сохранения семейных отношений. Но иногда специалист может очень хорошо рассказывать, а в своей жизни эти знания не применять. Мы знаем про эту опасность и стараемся ничего не потерять в отношениях.

★ ★ ★

«Все дети включены!» — это новый проект, который мы ведем совместно с европейскими партнерами. Мы многому научились у них. Еще несколько лет назад люди, которые занимались помощью детям, просили «дайте нам макарон, сахара, и мы поможем детям…». Теперь понятно, что это не помогает. Помогают технологии, новые знания, внедряя которые, люди обретают способность помогать себе сами. В рамках этого проекта мы поддерживаем семьи, которые взяли на воспитание детей, детские дома семейного типа и замещающие семьи. «Замещающие семьи» — это новая для Беларуси система устройства детей. Наша задача поддержать ее, популяризировать знания, которые помогут приемному ребенку лучше социализироваться. «Все дети включены!» — название, которое мне очень нравится. Оно означает, что дети включены в жизнь. Можно создать ситуацию успеха для абсолютно любого ребенка.

Цудоўная пяцёрка

Еўрапейская Камісія і Фонд імя Людвіга Міс ван дэр Роэ назвалі пяць фіналістаў, якія ў 2013 годзе будуць змагацца за прэмію Еўрапейскага Саюза ў галіне сучаснай архітэктуры. Сярод прэтэндэнтаў — Ратуша бельгійскага Гента, гарадскі парк Superkilen дацкай сталіцы Капенгагена, канцэртная зала Harpa ісландскага Рэйк'явіка, дом састарэлых партугальскага Алкасер-ду-Сал ды самая вялікая драўляная канструкцыя ў свеце — Metropol Parasol (Севілья, Іспанія). Пераможцу, як і лаўрэата прэміі ў намінацыі «найлепшы малады архітэктар", абвесцяць у траўні, а цырымонія ўзнагароджання пройдзе 6 чэрвеня ў павільёне Міс ван дэр Роэ ў Барселоне (Іспанія).

Прэмія імя Міс ван дэр Роэ была заснаваная ў 1987 годзе і з тых часоў фінансуецца са сродкаў аднайменнага фонду і праграмы Еўрапейскага Саюза "Культура".

фота: Partisip GmbH

2013

Вясенняя Ельня

Міёрскія школьнікі будуюць домікі для птушак

Рака Нёман

1 Красавіка/1 April –
Міжнародны дзень птушак/International Bird Day

22 Красавіка/22 April –
Дзень Зямлі/Earth Day

Сакавік/March

пн	ат	ср	чц	пт	сб	нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Красавік/April

пн	ат	ср	чц	пт	сб	нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					